Seat No. :

MI-112

March-2021

M.Ed., Sem.-I

A-002 : Psychology of Learning and Development

Time : 2 Hours]

વિભાગ – I

- 1. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ)
 - (1) વૃદ્ધિ અને વિકાસની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, વિકાસ પર અસર કરતા પરિબળોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
 - (2) પિયાજે એ જણાવેલ જ્ઞાનાત્મક વિકાસનાં સોપાનોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
 - (3) તરુણાવસ્થાના સમયગાળાની સમસ્યાઓ વિસ્તૃત રીતે ચર્ચો.
 - (4) અધ્યયન વક્રના પ્રકારો વિગતે સમજાવો.
 - (5) હાલના મતે ${}_{S}E_{R}={}_{S}H_{R} \times D \times K$ સમીકરણ અને સીમાનો અર્થ સમજાવો.
 - (6) પાવલોવનો શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો પ્રયોગ વર્ણવી, શાસ્ત્રીય અભિસંધાનના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.
 - (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈપણ બે)
 - (1) ગેસ્ટાલ્ટનો અર્થ આપો.
 - (2) ઉત્તર શૈશવકાળના લક્ષણો જણાવો.
 - (3) અધ્યયન પ્રવેગ એટલે શું ?
 - (4) થોર્નડાઇકે આપેલ અધ્યયનના નિયમો જણાવો.

વિભાગ – II

- 2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ)
 - (1) એરિક્સને જણાવેલ વ્યક્તિત્વ વિકાસની અવસ્થાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
 - (2) સમાનુકૂલિત વ્યક્તિના લક્ષણો વિગતે ચર્ચો.
 - (3) ઓલપોર્ટના મતે વ્યક્તિત્વ પર અસર કરનારા પરિબળો સવિસ્તાર ચર્ચો.
 - (4) એડવાન્સ ઓર્ગેનાઇઝર મોડલના સોપાનો વર્ણવો.
 - (5) ગિલ્ફર્ડનો બુદ્ધિનો સિદ્ધાંત ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (6) ધ્યાનને અસર કરતા આંતરિક અને બાહ્ય પરિબળોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
 - (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે)
 - (1) ક્રોઈડના મતે અહ્મ એટલે શું ?
 - (2) વિદ્યાર્થીઓમાં અપાનુકૂલનના કારણો જણાવો.
 - (3) કેટલના મતે પ્રવાહી બુદ્ધિ કોને કહે છે ?
 - (4) માનસિક આરોગ્યના હેતુઓ જણાવો.

1

[Max. Marks : 50

21

4

21

4

Seat No. : _____

MI-112

March-2021

M.Ed., Sem.-I

A-002 : Psychology of Learning and Development

Time : 2 Hours]

SECTION – I

- 1. (A) Answer the following questions : (Any three)
 - (1) Clarify the concept of growth and development and discuss in detail the factors affecting on development.
 - (2) Discuss in detail the steps of cognitive development mentioned by Piaget.
 - (3) Discuss in detail the problems of adolescence period.
 - (4) Explain in detail the types of learning curve.
 - (5) Explain ${}_{S}E_{R} = {}_{S}H_{R} \times D \times K$ equation and the meaning of threshold according to Hull.
 - (6) Describe Pavlov's experiment of classical conditioning and state the educational implications of classical conditioning.
 - (B) Answer the following questions in short : (Any two)

4

- (1) Give the meaning of Gestalt.
- (2) State the characteristics of late childhood.
- (3) What is learning acceleration ?

Erikson.

(4) State the laws of learning given by Thorndike.

SECTION – II

- 2. (A) Answer the following questions : (Any three)
 (1) Discuss in detail the stages of personality development mentioned by
 - (2) Discuss in detail the characteristics of well adjusted person.
 - (3) Discuss in detail the factors affecting personality according to Allport.
 - (4) Describe the steps of advance organizer model.
 - (5) Explain with illustration Guilford's theory of intelligence.
 - (6) Discuss in detail internal and external factors affecting attention.
 - (B) Answer the following question in short : (Any two)
 - (1) What is Ego according to Freud ?
 - (2) State the causes of maladjustment in the students.
 - (3) What is meant by fluid intelligence according to Cattle ?
 - (4) State the objectives of mental hygiene.

[Max. Marks : 50

21